

ne; on ne upošteva sugestije svojih kolegov, po kateri bi morali srednješolski profesorji hospitirati v IV. razredu osnovnih šol, kakor tudi, da bi osnovnošolski učitelji prisostvovali pri polaganju sprejemnih izpitov.

Kaj naj se počne z otrokom, ki dovrši osnovno šolo? Pri nas še vedno prevladuje sistem štiriletnega šolanja, a strokovnih šol imamo premalo. Kdo more in kdo sme brniti nadaljnje izobraževanje naraščajoč? Ali višja izobrazba ni interes naroda in države? Prav zaradi tega dobiva pri nas nižja gimnazija vedno bolj karakter višje narodne šole.

Ker je že v pouku, ki je sledil na osnovi dopisa omenjenega direktorja, govora o dik-

tatih (mi se sicer s takim razumevanjem strinjamo), tedaj bi bilo treba povedati zakaj se pri sprejemnih izpitih, v pisemnih nalogah prakticira izključno z diktati? Zelo bi nas veselila nekoliko večja kolaboracija med oddelkom osnovnega in srednjega pouka vsaj v razumevanju pedagoških principov.

Nazadnje ima naša prosvetna centrala nekaj stotin organov, ki so dolžni voditi nadzorstvo nad osnovnim šolstvom; čemu torej sprejemati sugestije, v tem primeru neopravičene obtožbe, od onih, ki niso zato pozvani?

Tako se govori, ko se hoče nekaj povedati o karakterju in pomenu sprejemnih izpitov. (Iz »Narodne prosvete«.)

Reorganizacija publikacij Mladinske matice

Članek urednika Mladinske matice v 39. številu »Učiteljskega tovariša« o reorganizaciji publikacij MM je vzbudil med učiteljskim, ki se globlje bavi s problemom našega šolskega čtiva, živahno razpravljanje in zanimanje. Mislim tukaj predvsem na predlagano reorganizacijo »Našega roda«, ki naj »nadomesti nepopolno in nezadostno čtivo v šolskih čitankah in pa nagnjenost mladine do variacij«, kakor se izraža urednik. Pri vsakdanjem šolskem delu to neprestano opazujemo. Kaže pa se nam takoj drugi in to glavni problem, problem čitank za naše narodne šole, ki pri nas še ni urejen.

Naše čitanke ne zadovoljujejo ne po vsebini, ne po obliki. Čitanke so vedno pojav in izraz kulture in dobe v kateri nastajajo. Na njih sestavo že od nekdaj niso vplivale samo filozofija, pedagogika, literatura, estetika, nego največkrat narodno gospodarski vidiki. Zato je vprašanje čitank v različnih dobah našlo tudi različne odgovore. Danes želimo v čitanki spraviti med drugim sestavke, ki nam govorijo živo, osebno, torej žive prigode iz neposrednega življenja, vesele pripovedke, doživljaje, potovanja itd. Le taki sestavki, ki ustrezajo razvitku otroške duševnosti in vsakokratni razvojni stopnji, nam bodo popestrili in podpirali pouk. Danes ima učitelj, ki išče takšnih sestavkov, precej težavnega dela.

Tudi po obliki naše čitanke ne ustrezajo. Nove, ki so pri nas na vidiku, bodo gotovo

neprimerno boljše, za kar nam dajejo garancijo osebnosti, ki to delo vodijo. Vendar bo tudi to čitanka v stalni obliki, ki so jo ponekod zamenjali že s takozv. čitalnimi polami (glej razpravo dr. E. Webra v knjigi O. Karstädta »Methodische Strömungen der Gegenwart in pa članka prof. Fr. Finka v lanskem »Popotniku«). Takšne čitalne pole bi izhajale mesečno, bi bile torej vedno »nove« in prožne, bi bile sestavljene n. pr. nekatere za vse šolarje v banovini in druge z vrednostjo za posamezne manjše enotne okolišje. Tako si je z izbiro možno sestaviti odlično uporabno individualno čitanko.

Ker pa bomo torej zopet dobili čitanke v stalni obliki, je reorganizacija »Našega roda«, ki nam dopolnjuje ostalo šolsko čtivo, nujno potrebna, ako ga hočemo uporabljati v vseh razredih, torej tudi v nižjih. Za to smo se že dolgo potegovali na učiteljskih zborovanjih in v tem glasilu.

Četudi bosta reorganizirana »Naša roda« manjša po obsegu, bo pa zato iz njiju uporabno vse, ker bosta lahko bolj prilagodena razvojni stopnji otrok v nižjih in višjih razredih, kar sedaj ni bilo in je mnogo sestavkov ostalo neprečitanih.

Dokler torej nimamo čitalnih pol — tudi na to bo treba misliti — nam bo »Naš rod« obljubljeni obliki neobhodno potreben, ko pa bomo dobili te, pa bo tudi njegova naloga — lažja!
A. Ferlic.

Občni zbor Učiteljske samopomoči

Načelstvo US je za letošnji občni zbor določilo Novo mesto. Občni zbor se je vršil 10. maja 1936. v narodni šoli. Zadržniki v Novem mestu, v bližnji in daljni okolici so imeli lepo priliko, da so prišli na občni zbor, izrazili svoje mnenje, zahtevali potrebna pojasnila in se povsem spoznali z delom in uspehi US in to zlasti v letu 1935.

Zadržniki načelnik tov. Iv. Kocijančič je točno ob 10. uri otvoril IV. redni občni zbor. (Tov. A. Ivančič iz Novega mesta je ob pol 10. uri otvoril prvi občni zbor, ki je bil po § 34. naših pravil nesklepčen.) Po uvodnih formalnostih je pozdravil navzoče zborovalce in podal vdanostno izjavo Nj. Vel. kralju Petru II. Nato je tov. V. Menard, predsednik novomeškega sreskega društva pozdravil navzoče zborovalce, izrazil zadovoljstvo na tem, da US zboruje v Novem mestu in želel občnemu zboru najboljših uspehov.

Poročilo združnega načelstva za l. 1935. je bilo priobčeno v »Učiteljskem tovarišu« od 23. aprila 1936., števil. 37. Zborovalcem je bilo to poročilo znano in niso zahtevali, da se ga prečita. Poročilo je bilo brez debate soglasno odobreno.

Računski zaključek za l. 1935. je združna uprava razposlala v zadnjih dneh aprila vsem združnikom. Vsakdo si je lahko že doma sestavil razna vprašanja za pojasnila ali opazke k posameznim računskim postavkam. Na občnem zboru je tov. Kocijančič pojasnil sestavo računskega zaključka, obrazložil »denarni promet«, račun z gube in dobička« ter »bilanc«, navedel vse denarne zneske in zavode, v katerih je naloženo združno imetje in poročal o vsem, kar bi utegnilo zanimati navzoče zborovalce ali pojasniti računski zaključek.

V zvezi z računskim zaključkom je bilo prečitano revizijsko poročilo Zveze slovenskih združenj v Ljubljani, ki je izvršila po svojem uradniku v dneh 7., 11. in 12. dec. 1935. redno revizijo vsega poslovanja US. Revizijsko poročilo je bilo za združno upravo zelo povoljno, kar so zborovalci z odobravanjem vzeli na znanje.

V debati so bila stavljen razna vprašanja: tov. Benedičič je želel pojasnila za postavko Din 50.235 — v letu 1935. nevplačani članski prispevki, tov. Perko za znesek o izplačanih posmrtninah, tov. Sežun za naše hranilne vloge v ljubljanski mestni hranilnici, tov. Volavšek glede vinkulacij na hranilne knjižice. Tov. Kocijančič je odgovoril na vsa vprašanja. S pojasnili so se vsi vprašalci zadovoljili.

Tov. načelnik je dal na glasovanje predlog združnega nadzorstva: »Predlaga se občnemu zboru, da odobri računski zaključek za l. 1935. in podeli združnemu načelstvu razrešnico.« Ta predlog je bil soglasno sprejet. Tov. načelnik se zahvali zborovalcem za izraženo zaupanje.

V 5. točki — sprememba pravil — pojasni tov. Kocijančič delo združne uprave in odseka za preosnovno US po predlogih združnika Ant. Volavška. Odsek je sestavil obširen načrt za preosnovo, poiskal in ugotovil potrebne denarne vire za brezhibno poslovanje. Vse izdelek je bil predložen Zvezi slovenskih

združenj v Ljubljani, ki je nasvetovala, da naj s to preosnovo US počakamo do sprejetja novega združnega zakona. Občnemu zboru je bil predložen predlog združnega načelstva, nadzorstva in odseka za preosnovo US: »Preosnovna US po predlogih združnika Ant. Volavška naj se do sprejetja novega združnega zakona odloži.« Zborovalci so temu soglasno pritrdili.

Tov. predsednik se je zahvalil članom odseka — zlasti inčiatorju tov. Volavšku — za veliko delo in trud, ki so ga imeli s temi predlogi in s sestavo podrobnega načrta za izvedbo.

Po pravilih je dolžnost združnega nadzorstva, da bi 4 krat na leto pregledalo vse združno poslovanje. Upravi bi bilo to ljubo. Iz varnostnih ozirov (potnine članom) predlaga načelstvo in nadzorstvo slededeč: »Nadzorstvo nadzoruje poslovanje združne uprave vsaj dvakrat, po potrebi tudi večkrat na leto.« Predlog je bil na občnem zboru soglasno sprejet.

Združni revizor nasvetuje v svojem poročilu občnemu zboru, da naj za neredne vračevalce podpor iz podpornega sklada določi primerne denarne globe. Načelstvo in nadzorstvo je sestavilo sledeči predlog k 15. točki pravilnika (drugi stavek): »Nerednim vračevalcem s 3 mesece zakasnitve se računa 1% %, za nadaljnje 3 mesece še ½ %, skupaj 2% za upravnino.« Po še nekaterih pojasnilih je bil predlog soglasno sprejet.

Združnik Vendelin Sadar, ki je bil več let član nadzorstva, je 31. dec. 1935. umrl. Občni zbor je izvolil v nadzorstvo tov. Andreja Sežuna, vadniškega učitelja v Ljubljani.

Združna uprava je prejela v zadnjih dneh pred občnim zborom dva predloga. Združnik tov. Josip Svetličič iz Beograda predlaga obširno preosnovo US na obče zavarovalniški način (redni članski prispevki, kategoriziranje v več oddelkov, sprejemanje v združno nad 45 letnih, sprejemanje neučiteljev, zavarovanje za doto združnikovim otrokom itd.). Tov. Drago Supančič iz Ljubljane predlaga, da bi vsi združniki še enkrat vplačali po Din 60 — v podporni sklad. Podporni sklad bi se povečal, moglo bi se zadovoljiti več prisilcev.

Oba predloga sta bila odkazana posebnemu odseku, katerega bo po občnem zboru poverjeno imenovalo združno načelstvo. Ta odsek bo oba predloga preštudiral in stvil na prihodnjem občnem zboru primeren predlog za glasovanje. Oboje v skladu s § 35. naših pravil.

Tov. A. Volavšek je še pripomnil (k poročilu Zveze slovenskih združenj v Ljubljani), da je finančna osnova za preosnovo US po njegovih predlogih popolnoma jasna, denarni viri točno določeni, izvedba sestavljena načrta mogoča. Tov. Kocijančič omeni, da je Zveza nasvetovala odgoditev te preosnove le z ozirom na novi združni zakon, katerega ima narodno predstavništvo v razpravi.

V slučajnosti prosil tov. Kocijančič vse združnike, da bi se kdaj zamislili v naše združno poslovanje, v naša pravila, za njih zboljšanje ali spremembo. Vse nove, dobre in izvedljive misli naj sporoče združni

Znana solidna tvrdka
A. ŽLENDER
Ljubljana, Mestni trg 22

naznanja cenjenim damam in gospodom, da je dospela ogromna količina krasnega volnenega blaga za damske plašče, kostume in obleke. Za gospode pa najfiniši kam-garn, blago za površnike in športne obleke

Brezobvezen ogled! **Najsolidnejši nakup!**

upravi. Vsi smo združniki, mi vsi tvorimo združno US in mi vsi smo dolžni aktivno sodelovati.

Ker je bil dnevni red izčrpan in se ni nihče oglasil za besedo, se je tov. predsednik zahvalil vsem zborovalcem za zanimanje, za debate in nasvete ter obljubil, da jih bosta

načelstvo in uprava upoštevala. Zahvalil se je tov. šol. upravitelju za lep zborovalni prostor, tov. Novomeščanom za prijazen sprejem in za preskrbo vseh drugih ugodnosti. Z željo, da se vsi tu zbrani snidemo na prihodnjem občnem zboru v Novem mestu je zaključil ob 12. uri občni zbor. I. K.

Splošne vesti

UČITELJSKI POČITNIŠKI TEČAJ V NOVEM VINODOLU

Zagrebska sekcija JUU priredi letos reorganiziran učiteljski počitniški tečaj v Novem Vinodolu v Hrvaškem Primorju in to od 20. julija do 15. avgusta.

Osnovo tečaja tvorijo pedagoški predmeti: metodika posameznih učnih predmetov, didaktika, psihologija, govorilo se bo o artikulaciji učnega gradiva, o medsebojni povezanosti učnih predmetov, koncentraciji in kompleksnem pouku, načinu obdelave posameznih predmetov itd. Teoretična razlaga se bo pojasnjevala tudi s praktičnimi primeri.

Poleg pedagoških predmetov se bo obravnavalo tudi ročno delo, risanje in telovadba v onem obsegu, kot se to uporablja v osnovni šoli.

Za tečaj so angažirani znani profesorji pedagogike in učitelji, ki nudijo vsako garancijo za uspeh tečaja.

Prispevek za vsakega udeleženca znaša 300 Din. Stanovanje in hrana (stanovanje skupno, udobno in čisto, hrana prvovrstna s 5 obroki) stane 700 Din za ves čas tečaja (25 dni), tako da bi mogel vsak tečajnik za 1000 Din s popolno oskrbo doživeti tečaj ter se istočasno odpočiti na našem Jadranu. Če kdo ne bi reflektiral na skupno stanovanje in hrano, si lahko poišče to drugje. Vse ugodnosti, kot kopalniške takse in slično, so vračunane v gornjem prispevku. Prijave z vplačano vpisnino 300 Din (št. poštno-čekovnega računa 38.830) naj se pošljejo na JUU sekcijo za sasko banovino, Trg kralja Aleksandra 4/I, Zagreb. Tja je pisati tudi po eventualne podrobnejše informacije.

POPUSTI NA ČESKOSLOVASKIH ŽELEZNICAH PRI POTOVANJU V RČS V SEZONI 1936.

Za potovanje v sezini l. 1936 t. j. od 1. V. do 31. X. 1936. nudijo ČSD obiskovalcem iz tujine splošno 50% pri povratku.

Omenjeni popust se dovoljuje samo po najmanj 6 dnevem nepretrganem bivanju v kateremkoli kraju Čsosl. republike. Ta popust se dovoljuje na podlagi inozemskega potnega lista in tako imenovanega »kontrolnega lista«, ki se lahko dobi za znesek 5 Kč v potovalnih pisarnah v inozemstvu, oziroma na obmejni čsl. železniški postaji. Izrecno se opozarja, da notranje železniške postaje v RČS kontrolne listke ne bodo izdajale.

Potovalne pisarne v tujini lahko vpišejo v kontrolni list, če potnik natančno ve dan svojega odpotovanja, te le podatke: datum prekoračenja čsl. meje; 2. datum, kdaj lahko najprej nastopi potovanje nazaj (po šestih dneh od prvega datuma), 3. datum, kdaj se lahko najkasneje nastopi potovanje nazaj (60 dni od drugega datuma). V slučaju kakšne spremembe se lahko naknadno preskrbi za devni popravek kontrolnega listka pri kakršnikoli notranji železniški postaji.

Potovalne pisarne lahko preskrbijo vozni listek tudi s 50% popustom. Povratna vozna karta s popustom se dobi pri vsaki železniški postaji v RČS.

Za posetnike — iz inozemstva — češkoslovaških zdravilišč in kopalnišč se popust na železnicah poviša na 66 2/3 % pri najmanj 10-dnevem bivanju v času od 1. V. do 31. X. 1936. Ta popust se daje na t. zv. »Nakaznico za cenejšje potovanje obiskovalcem zdravilišč«, ki se dobi pri potovalnih pisarnah v inozemstvu, oziroma pri obmejnih postajah pri plačanju normalne vozovnice pri potovanju v zdravilišče (na razdaljo najmanj 30 km od čsl. meje). Pred nastopom potovanja nazaj si mora potnik preskrbeti potrdilo zdravilišne uprave o 10 dnevem bivanju, nakar dobi vozovnico s 66 2/3 % popustom.

Posebne ugodnosti so vpeljane za skupne izlete bodisi z normalnim vlakom, bodisi s posebnim izletniškim vlakom. Vodniki skupin dobijo pri določenem številu udeležencev prosto vožnjo.

Vpeljane so tudi ugodne krožne vozne karte za potovanje po ČSR, ki omogočajo tujcem obiskovati in spoznati naravne lepote, zgodovinske kraje in druge znamenitosti ČSR.

Upoštevajoč, da imajo ČSR nižje osnovne vozne tarife (vožnja na 100 km stane na primer v Avstriji 37.40 Kč (preračunano), v ČSR pa 24.50 Kč), ter malo razliko med vožnjo v II. in v III. razredu (vožnja v II. razredu je samo za 1/3 dražja kot v III.), prekaša

finančni efekt popusta na ČSD event. procentualno mnogo višje popuste, ki se nudijo v inozemstvu.

Procentualni popust pri skupnih izletih in okrožnih potovanjih, oziroma navodila, bo sporočil konzulat na željo interesentov.

— Počitniški tečaj PRK v Zagrebu. Banovinski odbor PRK v Zagrebu priredi letos počitniški tečaj delovne šole v Crikvenici. Tečaj bo trajal od 7. julija do 14. avgusta 1936. Vsak obiskovalec plača 300 Din vpisnine in 25 Din dnevno za hrano in stanovanje. Program dela v tečaju obsega razna predavanja s teoretičnimi in praktičnimi navodili. Tečaju se priključujejo tudi predavanja o ideologiji in organizaciji PRK in praktičen tečaj za ročno delo. Natančnejša navodila daje: Savski banovinski odbor D. c. k. Sekcija Podmladak — Zagreb, Mirogojska c. 4.

— Vsem gg. poverjenikom (cam) Vodnikove družbe. Konec maja poteče rok v smislu zadnjega odstavka točke III. družbene okrožnice, razposlane vsem gg. poverjenikom (cam) konec aprila t. l. Uprava Vodnikove družbe prav vljudno prosi gg. poverjenike (ce), da blagovolijo na dopisnici, ki je bila priložena zadnji okrožnici, sigurno do konca maja t. l. sporočiti podatke o številu članstva, da zamore družben odbor določiti naklado za letošnje Vodnikove knjige.

— Tovarišem maturantom goriškega učiteljskega iz l. 1911! Letos poteče 25 let, odkar smo se razšli. Mnogi se vso dolgo dobo nismo videli več. Nemila usoda nas je kmalu pregnala z naših službenih mest in razgnala na vse strani. Veliko smo doživeli in prestali v tem času. — Po staležu učiteljstva za dravsko banovino sem razbral, da nas je tukaj v svobodni domovini še vedno 17. Prav bi bilo, da se letos, ob srebrnem jubileju, sestanemo vsaj vsi tisti, kar nas je še tu, da malo med seboj pokramljamo in obujamo spomine na prelepa dijaška leta. Zato predlagam: Vsak sošolec naj mi po dopisnici sporoči, ako se proslave udeleži ter obnem predlaga, kje in kdaj se sestanemo in katere še živeče profesorje povabimo. — Tovariši! Pričakujemo vašega sporočila čimprej, ker se leto nagiba k koncu in si moramo biti še pred zaključkom glede proslave povsem na jasnem. — Tovariške pozdrave! — Jaka Novak, učitelj, Ljubljana - Barje.

— Na Nizozemskem izhaja že drugo leto zanimiv esperantski časopis »La Juna Vivo« (Mlado življenje), ki si je v kratkem času pridobil naročnike v več državah. Ta časopis je zelo priporočljiv za esperantske tečaje. — Kdor ga želi naročiti, naj se obrne na naslov: Golobč Peter, učitelj, Jesenice - Fužine na Gorenjskem.

— Glasnik učiteljev esperantistov »Internacia Pedagogia Revuo« (Mednarodna pedagoška revija) izhaja že petnajsto leto. Ta revija je glasilo Svetovnega Udruženja Učiteljev - Esperantistov (T. A. G. E.), ki ima svoje člane tudi v Jugoslaviji. Obrnite se tozadevno na poverjenika: Golobča Petra, učitelja, Jesenice - Fužine na Gorenjskem. (Priložite znamko za odgovor!)

— V Ljubljani se bo vršil v binokostnih praznikih (31. V. — 2. VI. 1936) IX. jugoslovanski esperantski kongres. Uprizorili bodo v esperantu Cankarjevega »Hlapca Jerneja«. Zborovali bodo tudi učitelji esperantisti.

Učiteljeva osebnost naj se zrcali predvsem v pravilnem razumevanju borbe za pravice lastnega stanu

Osebne zadeve

— i Premeščena sta: Marija Cepuder iz Ptuja v Maribor in Ivan Horvat iz Ihana v Krško.

— i Upokojeni so: Ljudmila Zavrtnik, Trbovlje-Vode, Nikolaj Flisar v Gaberju pri Dol. Lendavi in Jerica Zemljan v Ljubljani.

— i Dodeljeni so: Marija Kern in Neža Zadnik na žensko meščansko šolo v Celju in Marija Logar na II. žensko meščansko šolo v Ljubljani.